

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj-juni 2023-24
Institution	Favrskov Gymnasium
Uddannelse	STX
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Line Teng Andersen
Hold	21psC1

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Barndommens betydning
Forløb 2	Ekstreme fællesskaber
Forløb 3	Ung og udfordret
Forløb 4	Læring i en digitaliseret verden

Titel 1	Barndommens betydning
Indhold/Materialer	Bøger: Ole Schultz Larsen, <i>Fem aldre</i>, Systime, 1999: si. 26-27 + 51 + 55 + 67-70 (John Bowlby: tilknytningsteori) Ole Schultz Larsen, <i>Psykologiens veje</i>, Systime, 2015/16, 2. udgave: si. 122-123 (Harlow: Forsøg med abeunger), si. 116-117 (spejlneuroner), si. 128-132 (Omsorgssvigt og reaktioner på omsorgssvigt), si. 164-166 (Daginstitutionen bl.a. socialiseringsformer), si. 167-171 (Kognitiv psykologi – hukommelsen stræber efter mening og rationalisering, korttidshukommelsen, kognitive skemaer) Ravn og Wolf, <i>Psykologi – Fra celle til selfie</i>, Columbus 2015. s. 11-12 (Hvad er omsorg?), si. 15-16 (Risiko- og beskyttelsesfaktorer - Arne Poulsen) Jensen og Quorning, <i>Undersøgelser i psykologi</i>, Systime 2018, si. 137-139 (Påvirker din tilknytningsstil dine kærlighedsforhold?) Hart, Susan (2016), <i>Neuroaffektiv udviklingspsykologi – til gymnasiet</i>, Gyldendal (red.), si. 48-49 (Rizzolatti: Spejlneuroner og empati) Ibøger: Mary Ainsworth og tilknytningstyper: https://psykveje.systime.dk/?id=5043#c13974 Riisager, Magnus (red.), ”Ansigtsduetter og tidlig kommunikation” (ansigtsduetter og still-face eksperimentet): https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=177, (Kap. 3.3.4), Frydenlund, Udskevet den 8.9.23 Riisager, Magnus (red.), ”Børnesyn og resiliens – fra det sårbare til det kompetente barn” (Uddrag): https://psykb.ibog.frydenlund.dk/?id=417#c1085 (Kap. 12), Frydenlund, Udskevet den 12.9.23 Riisager, Magnus (red.), ”Daniel Sterns teori om forældre-barn-interaktioner” (Uddrag). Fra: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=175, (Kap. 3), Frydenlund, Udskevet 12.9.23 Artikler/undersøgelser: Videnskab.dk: ”Tidligt skadede adoptivbørn har alvorlige psykiske problemer som voksne”. 23.2.2017 Berlingske.dk: ”Drengen uden blå mærker”, 11.1.14 ALT for damerne: ”Gry blev tvangsfjernet for sent”. nr. 28, 2013 (uddrag) Videnskab.dk: ”Omsorgssvigt skader hjernen”, 29.01.15

Videomateriale:

* Dok.: ”Mød dit urmenneske” afsnit 2 om forældre og børn – DR, 2018 (44 min.) (Fremmedsituationstesten (Ainsworth), Still face-eksperimentet, tilknytning, omsorg og følelsesregulering. Forsøg med børn i forskellige aldre og også forældrene).

* Dok.: ”Sådan udvikler du dit barns hjerne bedst?”, DR, 2012 (30 min) (Hjerne, Still face, og konsekvenser ved opvækst i miljø, hvor man ofte møder still-faces, følelsesregulering - og afstemning mellem barn og voksen)

Dok.: ”Hvem passer vores børn”, DR, 2019: https://www.dr.dk/drtv/se/hvem-passer-vores-boern_94752 (45 min) (Indsigt i hvilken hverdag børn møder i den moderne daginstitution, diskussion af daginstitutioners kvalitet og de voksnes nærvær ift. barnets udvikling)

* Harlow: <https://www.youtube.com/watch?v=OrNBEhzig8I> (engelsk)

* Strange situation test: https://www.youtube.com/watch?v=QTsewNrHUHU&ab_channel=thibs44 (engelsk)

* Still-Face eksperimentet: <https://www.youtube.com/watch?v=Y1TTSXc6sARg> (engelsk)

Diverse/supplerende:

* Gennemgang af ark om nerveceller – LT's eget - Neuropsykologi og Social kognition – LT ark om nervesystemet (Viden hentet primært fra Ole Schultz Larsen, *Psykologiens veje*, Systime, 2015/16, 2. udgave, si. 236-240)

* Katrine Quorning, *Flaskebarn - minder fra en rødvinsplettet opvækst*, Forlaget Muusmann, 2019, Uddrag på 13 si. + Foredrag med Katrine Quorning

* Diverse små cases + øvelser

* PP: Sterns teori, Omsorgssvigt, reaktioner på omsorgssvigt og resiliens

* Stern, Daniel, *De første seks måneder* – samspil mellem mor og barn. Uddrag af Sterns egen forskning brugt som casemateriale.

* Div. billeder – Børneliv i 200 år

Metode:

Ole Schultz Larsen, *Psykologiens veje*, Systime, 2015/16, 2. udgave: si. 21-25 (Undersøgelsesmetoder i psykologi – traditioner: Naturvidenskabelig og humanistisk tradition)

Metode-video fra videnskab.dk: <https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/hvad-er-videnskabelig-metode>

	Vi analyserede de undersøgelser, der indgik i Dok.: ”Mød dit urmenneske” og behandler dem ud fra begreberne kvalitativ/kvantitativ undersøgelsesmetode: Oversigt over kvantitativ/kvalitativ model: https://psykveje.systime.dk/?id=5754 , udskrevet den 28.9.23
Omfang	11 lektioner á 95 min. Læst 78 normal sider (inkl. artikler, dok. film mv.)
Særlige fokus-punkter	Vi er kommet ind på problemstillingerne: Hvad er god omsorg? Hvordan sikrer man barnets gode udvikling? Hvilke konsekvenser kan det få for et barn ikke at få en god omsorg og tryk tilknytning? Hvilken rolle spiller daginstitutionen for barnets udvikling? Hvordan kan det være, at nogle omsorgssvigtede børn klarer sig på trods af dårlig opvækst? Hvordan kan man hjælpe omsorgssvigtede børn? Der arbejdes med fokus på at identificere problemstillinger, og hvordan man analyserer psykologifagligt. Eleverne præsenteres for og arbejder med elementært metodekendskab. Eleverne præsenteres i forbindelse med artikellæsning for et undersøgelsesmetodeark, der skal hjælpe dem til at ”skille” en undersøgelse ad.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, par-arbejde, læreroplæg, foredrag, video-aflevering

Titel 2	Ekstreme fællesskaber
Indhold/Materialer	Bøger: Ole Schultz Larsen, <i>Psykologiens veje</i> , Systime, 2015/16, 2. udgave: si. 341-347 (Intro til socialpsykologi + Hvad er en gruppe?), si. 255-257 (Hjernens belønningssystem), si. 41-42 (Intro. til personlighedspsykologi), si. 43-44 (Den forsigtige og den risikovillige type) Riisager, Magnus, <i>PsykC.</i> , Frydenlund, 2021, si. 74-76 + 204-205 (Tajfel & Turner: Social identitetsteori), si. 210-214 (Ekstremisme og radikalisering), si. 217-219 (Vejene ud af ekstremisme). Ibøger: Albert Bandura - Social-kognitiv læringsteori (Self-efficacy/selvtilid på et bestemt område): https://psykveje.systime.dk/?id=5809 (uddrag)

Gruppeprocesser: <https://psykveje.systime.dk/?id=5535> (Konformitet (Asch), gruppepres, gruppepolarisering (Sunstein), ekkokammer og filterbobler)

Ondskab – Lars Svendsens ondskabskategorier: <https://psykveje.systime.dk/?id=5627>

Albert Bandura - Social indlæringssteori + Bobo Doll eksperimentet: <https://psykveje.systime.dk/?id=5157>

Artikler/undersøgelser:

Videnskab.dk: ”Et kig ind i incel-ekstremisternes forskruede verden”, 22.1.22 (uddrag)

Berlingske.dk: ”Jake hadede kvinder og mest af alt sit eget spejlbillede: »Incels« er prototypen på terrortruslen i 2021 – også i Danmark”, 28.8.21

Sensation Seeking: <http://psychology.iresearchnet.com/social-psychology/personality/sensation-seeking/>, udskrevet 4.11.22 (engelsk)

DR.dk: ”Mikkel levede et dobbeltliv som familiefar og hardcore hooligan”, 1.1.22 (uddrag)

Videomateriale:

Dok. ”Herlufsholms hemmeligheder”, TV2, 5.5.22 (43 min.)

DR dok.: https://www.dr.dk/drtv/episode/explainer_hvad-er-en-incele_295395, (En kort og informativ video-dok. om, hvad Incels er). (Tid: 6:40)

Bobo Doll eksperimentet: <https://www.youtube.com/watch?v=eqNaLerMNOE> (5 min. – engelsk)

TV2 Dok.: ”Kernen – en underverden af hooligans”, 4.9.22 (25 min.)

Diverse/supplerende:

* Diverse små cases + øvelser

* PP: Den forsigtige og den risikovillige personlighedstype (Høgh-Olesen)

* Foredrag med Johnny – tidligere ekstremist, nynazist og hooligan.

* Eleverne udarbejdede en flyer med gode råd til at komme ud af Hooligan-miljøet.

Metode:

Ole Schultz Larsen, *Psykologiens veje*, Systime, 2015/16, 2. udgave: si. 25-26 (Undersøgelsesmetoder i psykologi – traditioner: Samfundsvidenskabelig tradition)

Omfang	8 lektioner á 95 min. Læst 58 normal sider (inkl. artikler, dok. film mv.)
Særlige fokus-punkter	Vi er kommet ind på problemstillingerne: Hvad er en gruppe? Hvilken rolle spiller gruppen for menneskers adfærd og mennesket selv? Hvorfor opstår der voldelige og ekstreme miljøer? Kan alle blive en del af et ekstremt fællesskab? Hvordan kan man hjælpe mennesker ud af ekstreme fællesskaber? Hvorfor er nogle mennesker aggressive og voldelige? Hvordan kan man mindske eller forhindre voldelige miljøer? Vi arbejdede i dette forløb med et mini-projekt om Incels. Eleverne fik udleveret materialer, men skulle selv sortere i, hvad de ville inddrage i deres projekt. Projektet blev afsluttet med en videoaflevering. Vi arbejdede også med fokus på hooligans som et ekstremt og voldeligt fællesskab. Herunder havde vi besøg af Johnny, der fortalte om sit tidligere liv som hooligan og ekstremist. Der arbejdes med fokus på at blive god til at identificere problemstillinger, og hvordan man analyserer psykologifagligt. Vi vender tilbage til forløbet ”Barndommens betydning” for at identificere, om der kan inddrages teori el. undersøgelser fra det tidligere forløb i analysen af en problemstilling. Eleverne præsenteres for og arbejder med elementært metodekendskab. Eleverne arbejder med elementært metodekendskab, og hvilke træk der kendetegner metoder indenfor de forskellige videnskabstraditioner (PV. si. 21-26) Eleverne inddrager i forbindelse med udvalgte teorier/artikel/undersøgelseslæsninger et undersøgelsesmetodeark, der skal hjælpe dem til at ”skille” en undersøgelse ad. Eleverne har fokus på artikelbehandling og undersøgelser med inddragelse af undersøgelsesmetode ift. kvalitativ/kvantitativ.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, par-arbejde, individuelt arbejde - skriveøvelse, oplæg, projektarbejde, foredrag, læreroplæg, kreativt arbejde med udarbejdelse af flyers, video-aflevering af projekt

Titel 3	Ung og udfordret
Indhold/Materialer	Bøger: Ole Schultz Larsen, <i>Psykologiens veje</i>, System, 2015/16, 2. udgave: si. 47-48 (OSN), si. 43-44 (Den forsigtige/risikovillige personlighedstype) - GENLÆSNING fra forløbet om ”Ekstreme fællesskaber”, si. 182-186 (Social perception, stereotyper, fordomme

og diskrimination), si. 297-302 (Generelt om ungdomstiden og det senmoderne samfund, Ziehe og Beck), si. 304-305 (Eriksons identitetsteori), si. 315-317 (Unge i konkurrencestaten), si. 423-426 (akut/kronisk stress, ”Stress: Et samspil mellem ydre og indre faktorer” – KUN introen om Lazarus def. på stress), si. 431-432 midt for (”Indre faktorer”: Personlighedstyper – Høgh-Olesen, OSN – Hebb, ildsjæle, pessimistisk - eller optimistisk forklaringsstil - Martin Seligman, Stressmodellen)

Riisager, Magnus, *Psyké*, Frydenlund, 2021: si. 74-76 + 204-205 (Tajfel & Turner: Social identitetsteori) – GENLÆSNING fra forløbet ”Ekstreme fællesskaber”, si. 168-169 (Krav-kontrol-modellen + anstrengelse/belønning-ubalance-modellen)

Ravn og Wolf, *Psykologi – Fra celle til selve*, Columbus 2015. Si 103-108 (uddrag), (Giddens – refleksiv selvidentitet)

Riisager, Magnus, *Psyké*, Frydenlund, 2021, si. 74-76 + 204-205 (Tajfel & Turner: Social identitetsteori) – GENLÆSNING fra forløbet ”Ekstreme fællesskaber”

Ibøger:

Krop, køn og identitet: <https://psykveje.systime.dk/?id=5421> (om kroppens rolle i det senmoderne samfund, kønsroller – og idealer)

Coping (Uddrag): <https://psykveje.systime.dk/?id=5806>, Kap. 23 - Stress og Coping, udskrevet 20.2.23

Artikler/undersøgelser:

Uddrag af VIVE-undersøgelsen om unge og vældfærd: <https://www.vive.dk/da/udgivelser/boern-og-unge-i-danmark-velfaerd-og-trivsel-2022-0xgg53xk/> udgivet i dec. 2022

DR.dk: ”Alexander besvimed af stress, mens han børstede tænder: 'Jeg stillede for store krav til mig selv' ”, 14.3.21 (uddrag)

TV2.dk: ”18-årig følte sig billig, fordi alle andre fortalte hende, at hun var det”, 26.6.18

DR.dk: ”Emma på 19: Folk behøver ikke at forstå min stress, bare de lytter”, 05.10.17.

Videnskab.dk: ”Derfor bliver flere unge stressede”. 21.08.17

Videomateriale:

* Dok.: ”Den bedste alder: Besat af ungdom”, afsnit 2, DR, 2015 (Tid: 28:31) https://www.dr.dk/drtv/se/den-bedste-alder-besat-af-ungdom_106277

* Dok.: ”Limbo - når sabbatår er fucked”, afsnit 1, DR3, 2019 (Tid: 22 min.).

	* Oplæg af Anders Petersen Lektor fra Aalborg Universitet: ”Unge mentale trivsel i præstationssamfundet”: https://www.youtube.com/watch?v=qvH2r3Ysvml (Tid: 17:32) * Videnskab.dk: https://videnskab.dk/krop-sundhed/hvorfor-bliver-unge-stressede (ca. 9 min.) (Film lavet af unge om unge og stress: Hvorfor bliver unge stressede? Hvad er symp. på stress? stresshåndtering) Diverse/supplerende: * Diverse små cases + øvelser * PP: Personlighedstyper - risikovillig/forsigtig + OSN, Stress * Foredrag med Rasmus, der har levet en et skole - og ungdomsliv med svær angst, depression og OCD Metode: Ole Schultz Larsen, <i>Psykologiens veje</i>, Systime, 2015/16, 2. udgave: si. 21-26 (Undersøgelsermetoder i psykologi – traditioner: Naturvidenskabelig, humanistisk og samfundsvidenskabelig) - GENLÆSNING
Omfang	11 lektioner á 95 min. Læst 50 normal sider (inkl. artikler, dok. film mv.)
Særlige fokus-punkter	Vi er kommet ind på problemstillingerne: Hvordan bliver man det menneske, man er? Hvilken rolle spiller arv og miljø for udviklingen af en personlighed og identitet? Hvilke udfordringer har unge i dag? Hvilken indflydelse har sociale medier på unges kønsroller – og idealer? Hvordan påvirker præstationssamfundet unges trivsel? Hvorfor bliver nogle unge i det senmoderne stressede? Hvad er stress? Hvorfor reagerer mennesker forskelligt på stressorer? Hvordan kan man håndtere stress? Der arbejdes med fokus på at blive god til at identificere og formulere problemstillinger, og hvordan man diskuterer psykologifagligt. Der fokuseres på at kunne inddrage teori el. undersøgelser fra tidligere forløb i analysen af en problemstilling. Eleverne arbejder med elementært metodekendskab, og hvilke træk der kendetegner metoder indenfor de forskellige videnskabstraditioner (PV. si. 21-26) Eleverne inddrager i forbindelse med udvalgte teori/artikel/undersøgelseslæsninger et undersøgelsesmetodeark, der skal hjælpe dem til at ”skille” en undersøgelse ad.

	Eleverne har fokus på informationssøgning, artikelbehandling og undersøgelser med inddragelse af undersøgelsesmetode på et uddybende niveau ift. kvalitativ/kvantitativ samt muligheder og begrænsninger ved metoderne.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, par-arbejde, individuelt arbejde, læreroplæg, foredrag, kreativt arbejde med plancher og metode, skriftligt arbejde med eksamenslign. artikelsæt, oplæg

Titel 4	Læring i en digitaliseret verden
Indhold/Materialer	Bøger: Ole Schultz Larsen, <i>Psykologiens veje</i>, Systime, 2015/16, 2. udgave: si. 186-192 (Hukommelsessystemet), si. 217-220 (Tavs og sproglig viden), si. 220-223 (Læringsformer: Behavioristiske og Kognitive skemaer - Piaget) Riisager, Magnus, <i>PsykéC</i>, Frydenlund, 2021, s. 102-105 (Opmærksomhed i en digitaliseret verden), si. 124-127 (Motivation og læring) Mehlsen, Camilla og Hendricks, Vincent F., <i>Like</i>, 2019, Si. 106-111, Center for Information og Boblestudier (e-bog) – (Tekst der samler op og sætter perspektiv på mange af de begreber, vi har arbejdet med i forløbet samt digitale forstyrrelser). I denne lektie findes også undersøgelsen ”12 tal om unges mobilvaner”. Ibøger: Walther Mischels skumfidus-undersøgelse om selvkontrol: https://psykveje.systime.dk/?id=5089 Artikler/undersøgelser: TV2.dk: ”På denne skole er der ingen lærere, og børnene bestemmer selv”, 27.5.2018 Gymnasieskolen.dk: ”Performance-kultur dominerer gymnasiet”, 1.10.2013 Information.dk: ”Ny forskning: Mobiler skader ikke studerendes indlæring”. 1.7.2020 DR.dk: ”Hjernetræning skal hjælpe trøtte gymnasieelever”, 13.10.2016 Videomateriale: * Dok.: ”Mesterhjerner” om hukommelsen med Peter Lund Madsen: https://www.dr.dk/drtv/se/mesterhjerner_hukommelse_55187 (29 min.)

	* TED-Talk: "Seeing the world as it isn't" om opmærksomhed, perception, hukommelse og kritisk tænkning af Daniel Simons: https://www.youtube.com/watch?v=9Il_D3Xt9W0&t=166s (7:22 min.) (engelsk) * TED-talk: "Build the Brain that you want" om hjernens plasticitet, hukommelse og læring af Lara Boyd: https://www.youtube.com/watch?v=LNHBMFCzznE (15 min.) (engelsk) * Skumfidusforsøget – kort version (Tid: 3:30 min.): https://www.youtube.com/watch?v=QX_oy9614HQ Diverse/supplerende: * Gennemgang af ark om nerveceller – LT's eget - Neuropsykologi og Social kognition – LT ark om nervesystemet (Viden hentet primært fra Ole Schultz Larsen, <i>Psykologiens veje</i>, Systime, 2015/16, 2. udgave, si. 236-240) – GENLÆSNING fra Forløb "Barndommens betydning" * Diverse små cases + øvelser * PP: Kognitiv psykologi – GENOPFRISKNING fra Forløb "Barndommens betydning" Metode: Ole Schultz Larsen, <i>Psykologiens veje</i>, Systime, 2015/16, 2. udgave: si. 21-26 (Undersøgelsesmetoder i psykologi – traditioner: Naturvidenskabelig, humanistisk og samfundsvidenskabelig) - GENLÆSNING
Omfang	8 lektioner á 95 min. Læst 40 normal sider (inkl. artikler, dok. film mv.) + 3 lektioner med fokus på eksamen Læst 8 normalsider (Prøveeksamenssæt + video)
Særlige fokus-punkter	Vi er kommet ind på problemstillingerne: Hvad er opmærksomhed? Og hvilken påvirkning har den digitaliserede verden på vores opmærksomhed? Hvordan husker mennesket? Hvad har indflydelse på hvordan og hvad vi lærer? Hvordan bliver unge motiveret til at lære noget og gå i skole? Hvad kan forhindre, at vi lærer noget i skolen? Hvorfor og hvordan bliver vi forstyrret i vores læring? Hvilken påvirkning har digital teknologi på elevers læring? Der arbejdes med fokus på at blive god til at udvælge de mest central problemstillinger og hvordan man udarbejder en god diskussion, samt den rødetråd mellem formulering af problemstillinger, analyse og diskussion.

	Der fokuseres på at kunne inddrage teori el. undersøgelser fra tidligere forløb i analysen af en problemstilling. Eleverne arbejder med elementært metodekendskab, og hvilke træk der kendetegner metoder indenfor de forskellige videnskabstraditioner (PV. si. 21-26 – Oversigt si. 22!) Eleverne inddrager i forbindelse med udvalgte teori/artikel/undersøgelseslæsninger et undersøgelsesmetodeark, der skal hjælpe dem til at ”skille” en undersøgelse ad. Eleverne har fokus på artikelbehandling med inddragelse af undersøgelsesmetode på et uddybende niveau ift. kvalitativ/kvantitativ samt muligheder og begrænsninger ved metoderne. Året sluttede af med at vi arbejdede 3 lektioner med eksamensorientering, videoen: Ved det grønne bord – Psyk C.” og det eksamensprøvesæt, der tilhører VDGB.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde, par-arbejde, læreroplæg, video-aflevering og oplæg